

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 18 sierpnia 2016 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 07.05. 2012 r. przedstawiciel handlowy firmy (...)udała się wraz z kierownikiem firmy (...) M. N. do lokalu mieszczącego się przy ul. (...) w R.. Celem wizyty było udzielenie pożyczki gotówkowej oskarżonemu A. K., który w/ w okresie nosił nazwisko D., w związku z wyrażoną wcześniej telefonicznie chęcią skorzystania z niej. Była to tzw. "chwilówka".

Procedura udzielania pożyczek w firmie (...) przebiegała w ten sposób, że przedstawiciel firmy po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym udawał się pod adres zamieszkania pożyczkobiorcy, gdzie wypełniany był wniosek o udzielenie pożyczki, w następnej kolejności przedstawiciel (...) odbierał wniosek i po zaakceptowaniu przez kierownika dochodziło do podpisania umowy. Akceptacja zazwyczaj przebiegała telefonicznie w drodze rozmowy przedstawiciela z kierownikiem.

(dowód: częściowo wyjaśnienia oskarżonego k.116, zeznania świadka A. I. k. 298v-299 oraz 135, k.59 sygn. akt.(...), zeznania świadka M. N. . k. 167, 301 zeznania świadka M. K. k.299 oraz 1-2 , k. 54-55, 61- sygn.akt. (...), zeznania J. F. (1). 166, 301)

A. I. w tym samym dniu w imieniu (...)zawarła z oskarżonym A. K. noszącym poprzednio nazwisko D. umowę pożyczki na kwotę 500 zł oraz wręczyła mu tę kwotę. Zaciągnięta pożyczka miała zostać spłacona - po doliczeniu wszystkich kosztów - w wysokości 665,32 złotych w terminie 30 dni od podpisania umowy. Termin spłaty upływał w dniu 07.06.2012 r., i do tego dnia pożyczka nie została w całości spłacona przez oskarżonego. W związku z powyższym zaistniała możliwość zawarcia kolejnej umowy o pożyczkę mającej na celu spłacenie tej pierwszej.

(dowody: wyjaśnienia oskarżonego k.116, zeznania świadka A. I. k. . 298v-299, 135 -136,298v-299)

W dniu 24.06.2012 r., A. I. udała się do domu oskarżonego, gdzie podpisała kolejną umowę nr (...) na kwotę 700 zł. Raty pożyczki spłacane miały być cotygodniowo, w 30 ratach. A. K. zd D. nie otrzymał fizycznie kwoty udzielonej pożyczki „do ręki”, bowiem zgodnie z wolą oskarżonego umowa została zawarta celem spłat pierwszej umowy i (...)część kwoty udzielonej pożyczki w wysokości 665,32 zł zaliczyła na poczet niespłaconej przez oskarżonego pożyczki z dnia 07.05 2012 r. Kwotę 34, 68 zł., wpłacono na poczet pierwszej raty nowej pożyczki.

(dowody: zeznania świadka A. I. k. 136, . 298v-299 oraz k.59- sygn.akt. (...),umowa o pożyczkę nr (...) k. 40 -43).

Umowa pożyczki z dnia 24.06.2012 r. została zawarta w oparciu o oświadczenie o dochodach pożyczkobiorcy w którym to A. K. poprzednio noszący nazwisko D. wskazał, iż jest zatrudniony w firmie (...) w Z., P. na umowę o pracę i z tego tytułu uzyskuje dochód miesięczny netto w wysokości 2500 złotych oraz że posiada nieudokumentowany dochód w wysokości 2000 zł netto z tytułu pracy w firmie (...) w R..

(dowody: oświadczenie o dochodach pożyczkobiorcy k.38- sygn. akt. (...), wniosek o pożyczkę gotówkową k.43 - sygn.akt.(...), umowa o pożyczkę k.40 - sygn. akt. (...),oraz zeznania świadka P. K. k. 299 oraz k. 3- sygn. akt. (...), zeznania świadka A. I. k. 136, . 298v-299)

Oświadczenie o dochodach, informacje zawarte we wniosku o pożyczkę oraz informacje zawarte w bazie danych pożyczkodawcy stanowiły w firmie (...) w czasie udzielania oskarżonemu pożyczki podstawę do oceny zdolności kredytowej pożyczkobiorcy. Przed zawarciem przedmiotowej umowy M. N. zweryfikowała zdolność kredytową oskarżonego w oparciu o wyżej wymienione dokumenty i telefonicznie udzieliła akceptacji na jej zawarcie A. I..

(dowody: regulamin pożyczek gotówkowych k.246, zeznania świadka M. N. . k. 167-168, 301, zeznania J. F. (1). 166, 301 A. I. k. 136,. 298v-299)

Złożone przez oskarżonego oświadczenie nie było zgodne z prawdą. Oskarżony wprowadził w błąd pożyczkodawcę, bowiem nie pracował na umowę o pracę w firmie (...), a pełnił jedynie czynności usługowe w ramach prowadzonego przez jego żonę sklepu (...), który to sklep współpracował z firmą (...) w zakresie sprzedaży i dystrybucji butli gazowych. Ponadto oskarżony nie pracował także w firmie (...) w okresie w którym złożył oświadczenie o dochodach oraz jego wynagrodzenie było niższe niż deklarowane. Oskarżony w firmie (...) pracował w okresie od 20.04.2011 r. do 19.07.2011 r. i zatrudniony był na 1/2 etatu oraz w okresie od 20.07.2011 r. do 31.12.2011 r. ze średnim wynagrodzeniem miesięcznym brutto w wysokości 1,386 złotych. Po 31.12.2011 r. oskarżony nie pracował już wyżej wymienionej firmie, gdyż sam 15.12.2011 r. złożył wypowiedzenie.

Oskarżony A. K. w okresie od 1 czerwca 2012r do 30 czerwca 2012 roku nie był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego

(dowody: zeznania świadka J. S. k. 117-118,299 verte oraz k. 70-sygn. akt. (...), oświadczenie świadka J. S. k k.71- sygn. akt. (...), zeznania świadka S. W. k.301-301 verte oraz k. 119,89 -sygn. akt. (...), pismo(...)w R. z dnia 22 stycznia 2013r., k 49, faktury rozliczeniowe VAT k. 96-110-sygn (...)

Po udzieleniu pożyczki w terminach, kiedy raty były już wymagalne A. I. jeździła do domu oskarżonego w celu odbioru od niego pieniędzy, bowiem spłata pożyczki odbywała się w domu klienta do rąk przedstawiciela firmy (...). Oskarżony nie spłacał pożyczki udzielonej w dniu 24 czerwca 2012r., Podczas wizyt przedstawiciela firmy (...), pytany o powód nie regulowania swoich zobowiązań stwierdził, że nie chce mu się i firma mu nic nie robi. Ponadto wulgarnie zwracał się do przedstawiciela pożyczkodawcy i był agresywny. A. K. nie dokonał zapłaty 29 rat z 30 rat pożyczki.

Oskarżony chciał uzyskać jeszcze jedną pożyczkę na kwotę 2.000 zł. Wówczas został poinformowany o braku takiej możliwości w sytuacji niespłacenia wcześniejszej pożyczki.

(dowody: historia spłat k.154-156 k. 39 akta (...), regulamin pożyczek gotówkowych k.246, zeznania świadka A. I. k. 135-136. 298v-299, zeznania świadka P. K. k. 158, 299, k 1-3-akta(...)).

Oskarżony w dniu 24 października 2015roku zawarł związek małżeński i nosi obecnie nazwisko K..

(dowód odpis skróconego aktu małżeństwa (...) k.224)

W dniu 12 listopada 2014r oskarżony dokonał wpłaty przelewem kwoty 665,32zł. na rzecz (...) tytułem spłaty pożyczki nr (...)

(dowód: potwierdzenie wpłaty k. 133)

A. K. zd. D. ma 45 lata, posiada wykształcenie zawodowe, z zawodu kierowcą, zatrudniony jest w (...) i z tego tytułu uzyskuje dochód w wysokości 500-700 zł. Ma 7 dzieci, nie posiada majątku. Oskarżony był kilkakrotnie karany między innymi za niszczenie mienia, zabór w celu krótkotrwałego użycia cudzego pojazdu mechanicznego, za naruszenie czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia trwającego nie dłużej niż 7 dni, zniewagę, znęcanie i oszustwo. Nie leczył się psychiatrycznie, neurologicznie ani nerwowo.

(dowody: dane osobopoznawcze k.116, karta karna k. 250-251, odpis skróconego aktu małżeństwa k. 224).

Oskarżony A. K. przesłuchiwany w postępowaniu przygotowawczym nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. W złożonych wyjaśnieniach wyjaśnił, że nie miał z czego spłacić pożyczki oraz że umową, którą posłużył się w trakcie zawierania umowy o pożyczkę była nieaktualna. W trakcie składania wyjaśnień oświadczył, że obecnie posiada dochód i chciałby spłacić pożyczkę.

W toku przesłuchania w postępowaniu jurysdykcyjnym ponownie nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że wziął jeden kredyt, który spłacił, a następnie zamienili mu ten kredyt żeby mógł go spłacić. Wskazał również, że spłacał kredyt A. I. przy czym było to w różnych miejscach - w domu, na mieście w (...) i miała ona wszystko wpisywać na spłatę zadłużenia. Doszło do wpisania tylko jednej raty, bo zaginął akt wpłat i w/w wymieniona miała dowieźć pozostałe. Oskarżony podał, że A. I. przyjechała do niego do domu i zaproponowała mu drugi kredyt żeby spłacić ten pierwszy. Oskarżony wyjaśnił, że spłacał ten kredyt, a pani A. zaproponowała mu, że jak go spłaci to dostanie większy. Wskazał również, że w trakcie zawierania umowy posiadał dochód i pracował na rzecz dwóch firm, jednakże w firmie (...) posiadał nieaktualną umowę o pracę. Fakt niespłacenia umowy wynikał z tego, że posiadał inne zobowiązanie, które były egzekwowane przez komornika w wyniku czego z wypłaty pozostawało mu 200-300 zł. W związku z powyższym, jak wyjaśnił, sam S. powiedział mu żeby zwolnił się i że będzie pracował dopóki nie przyjdzie nowy kierowca. Oskarżony podał, że za wykonywaną pracę miał otrzymywać wynagrodzenie. W kolejnej części wyjaśnień stwierdził, że kredyt spłacał.

Dokonując analizy całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd tylko częściowo dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego.

Sąd za wiarygodne uznał tą ich część, która dotyczyła czasu i miejsca zawarcia umowy pożyczki gotówkowej nr (...). Ponadto w części w której oskarżony stwierdza, że A. I. przychodziła do nich do domu w celu odbioru wymagalnych rat. Wyjaśnienia te zgodne są z zeznaniami świadka A. I. oraz z treścią umowy pożyczki nr (...), oraz regulaminem udzielania pożyczek w firmie (...) S.A. Ponadto znajdują potwierdzenie w zeznaniach między innymi świadków P. K. M. N., J. F. (1), R. N.

Sąd odmówił wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego w pozostałym zakresie. Są one sprzeczne z zebrany w sprawie nieosobowym materiałem dowodowym jak również z zeznaniami przesłuchanych w sprawie świadków.

Po pierwsze odmienny przebieg spłaty kredytu wynika z załączonej historii spłaty rat (k. 154-156), a także wiarygodnych w ocenie Sądu zeznań świadka A. I., P. K., M. N., J. F. (1).

Sąd nie widzi podstaw do uznania za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego, który podał, że wpłacane raty miałyby być nie zaliczane na poczet długu, albowiem są one sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Zdaniem Sądu gdyby tak było, oskarżony wiedząc o tym z całą pewnością wyjaśniłby okoliczności tej sprawy w firmie (...), oskarżony jednak nie podjął żadnych kroków w tym celu. Oskarżony wyjaśnił, że spłacił pożyczkę po czym wziął kolejną pożyczkę aby spłacić tą, którą de facto spłacił aby móc uzyskać kolejną większą. W tej sytuacji oskarżony godziłby się na to aby w ramach pożyczki, którą według jego twierdzeń spłacił, uznać ją jako niespłaconą i w ten sposób poprzez zaciągnięcie kolejnej pożyczki powiększyć swój dług. W ocenie Sądu wyjaśnienia oskarżonego pozbawione są logiki i jako takie nie mogą być uznane za wiarygodne.

Sąd nie dał również wiary wyjaśnieniom oskarżonego odnośnie dokonywania spłaty drugiej pożyczki udzielonej na kwotę 700 zł. Zapłata pierwszej raty wynika z tego, że pożyczka nr (...) była zaciągnięta na kwotę przewyższającą zobowiązanie wynikające z pożyczki pierwszej, a pozostała różnica zaliczona została właśnie na poczet drugiej pożyczki. W postępowaniu przygotowawczym sam oskarżony wyjaśnił " co do drugiego czynu to chcę wyjaśnić, że nie miałem z czego zapłacić tej pożyczki". W tym zakresie są one sprzeczne z wyjaśnieniami złożonymi w toku rozprawy głównej.

Sąd odmówił wiarygodności również wyjaśnieniom oskarżonego w zakresie zatrudnienia w firmie (...) oraz (...). Odnosząc się do zatrudnienia w firmie (...) wskazać należy, że oskarżony nigdy nie był w niej zatrudniony, a wykonywał dla niej usługi w ramach pracy w (...), które to firmy współpracowały ze sobą w zakresie sprzedaży i dystrybucji butli gazowych.

Oskarżony zawierając umowę pożyczki dnia 24 czerwca 2012 roku nie pracował już także w firmie (...), która to umowa jak wynika z teczki akt osobowych oskarżonego rozwiązana została ze skutkiem na dzień 31.12.2011 r. Nielogiczne w

ocenie Sądu było również aby w sytuacji, gdy oskarżony będąc zatrudniony w firmie (...) zarabiał 1.368,00 zł brutto natomiast po jej wypowiedzeniu jego wynagrodzenie miałyby wzrosnąć do 2.000,00 netto - jak wynika to ze złożonego wniosku o udzielenie pożyczki.

Przechodząc do oceny zeznań świadka A. I. Sąd uznał je za wiarygodne. Sąd dokonując oceny miał na uwadze, że jest ona pracownikiem, który udzielał przedmiotowych pożyczek co mogłoby wskazywać na nieszczerłość jej zeznań zwłaszcza, że w swych wyjaśnieniach oskarżony stawia jej zarzut, że pożyczkę spłacał, zaś świadek nie wpisywała ich i zagubiła akt wpłat. Jednakże tak stawiana teza nie znajduje potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Zeznania świadka A. I. w części dotyczącej udzielenia pierwszej pożyczki oraz procedur udzielania pożyczek w firmie (...) korespondują z zeznaniami świadka M. N. oraz zebranymi dokumentami w postaci potwierdzonej za zgodność z oryginałem kserokopii umowy pożyczki, oświadczenia o dochodach oraz wniosku o pożyczkę, którą oskarżony własnoręcznie podpisał.

Odnosząc się do spłaty pożyczki przez oskarżonego, jak już zostało to zaznaczone wyżej, za niewiarygodne Sąd uznał jego wyjaśnienia dotyczące dokonywania płatności rat pożyczki, tym samym uznając, że nie miały one miejsca. W tym zakresie również Sąd dał wiarę świadkowi A. I., że nie spłacił on żadnej z pożyczek nawet częściowo. Ponadto świadek A. I. podała, że oskarżony zachowywał się wobec niej agresywnie w chwili gdy zgodnie z panującymi zasadami przy udzielaniu pożyczek przez firmę(...), przychodziła do jego domu celem umożliwienia oskarżonemu spłaty raty pożyczki. Świadek zeznała, że oskarżony raz pokazał jej plik pieniędzy i powiedział, że nie będzie spłacał bo nie chce, a ona i tak nic nie zrobi.

Zeznania świadka A. I. są spójne, konsekwentne, a nadto potwierdzają się w dokumencie „historia spłaty” (k.154-156, k. 39 akta(...)), regulaminie pożyczek gotówkowych k.246, oraz w zeznaniach M. N., P. K., J. F. (1), R. N..

Świadek M. N. zeznała, że jej przedstawicielka A. I. obsługiwała klienta A. D. (1). Świadek podała, że przedstawicielka A. I. zgłaszała jej, że klient jest agresywny w okolicznościach jak były wymagane spłaty, zgłaszała że padały niecenzuralne słowa pod jej adresem i że nic mu nie zrobimy jako firma. Zeznała ponadto, że w pewnym momencie oskarżony mówił, że nie będzie spłacał. Świadek podała również w jaki sposób firma udzielała pożyczek opisała procedury ich udzielania i proces ich spłaty.

Sąd w całości dała wiarę zeznaniom świadka M. N. albowiem są one szczerze i logiczne. Korespondują z zeznaniami A. I., R. N. oraz znajdują potwierdzenie między innymi w regulaminie pożyczek gotówkowych i historii spłat.

Przesłuchany w sprawie świadek R. N. zeznał, że jego „była eks” A. I. rozwoziła pożyczki. Świadek podał, że razem z A. I. około 2,5 roku temu rozwoził reklamy i po reklamowaniu ulotek udał się z w/w na S., bowiem A. I. miała odebrać ratę. Świadek podał, że A. I. wyszła z samochodu w którym on pozostał i załatwiała swoje sprawy. Jak wróciła była wzburzona i coś mówiła że chce zgłosić to na policję ale później powiedziała, że zgłosi na dyrekcję do swoich przełożonych. Świadek podał, że A. I. coś mówiła ale nie miał pojęcia co się tam wydarzyło i potem tym się nie interesował.

W opinii Sądu zeznania świadka są wiarygodne. Wymieniony świadek zeznaje to co w sprawie było mu wiadome i co naocznie zauważył. Zdaniem Sądu jego zeznania są w pełni szczerze i obiektywne, tym bardziej że pozostają one zgodne z całokształtem wiarygodnego materiału dowodowego, w tym z zeznaniami A. I. a także zeznaniami M. N.. Z tego też powodu Sąd oparł się na zeznaniach świadka R. N. w zakresie ustalenia stanu faktycznego i wyrokowania.

Świadek P. K. zeznał, że w dniu 24 czerwca 2012r przedstawiciel (...) A. I. po wcześniejszym zgłoszeniu telefonicznym udała się pod adres (...) celem zawarcia umowy pożyczki na kwotę 700 zł., z osobą o danych A. D. (1). Świadek zeznał, że do umowy w/w przedłożył druk poświadczający osiągnięte zarobki umowę o pracę w firmie (...) z/s (...) z miesięcznym zarobkiem, dodatkowo A. D. (1) wypełnił oświadczenie o dochodach w których zawarł informację, iż posiada dochód w wysokości łącznej 4500zł i jest zatrudniony w firmie (...) z/s Z.. Świadek podał, że została zawarta umowa na kwotę 700 zł. Ponadto zeznał, że z tytułu pożyczki wpłynęła tylko pierwsza rata w kwocie 34,68 zł., która została zaksięgowana w dniu 3 lipca 2012r. Świadek zeznał, że w momencie zawierania umowy wtedy nie było procedur

weryfikacji zatrudnienia poprzez wykonanie telefonu do pracodawcy. W/w podał, że dział windykacji po sprawdzeniu zakładów pracy ustalił, że A. D. (1) w firmie (...) nie pracuje od dnia 15 grudnia 2011r., gdyż wypowiedział osobiście umowę.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka P. K. bowiem świadek rzeczowo i obiektywnie przekazał posiadane informacje w sprawie. Jego zeznania są pozbawione emocji, ocen i jako takie w pełni zasługują na uwzględnienie.

Również Sąd dał wiarę w całości zeznaniom świadka J. F. (1) pracownicy firmy (...) Świadek zeznała, że pracowała w firmie (...) w roku 2012-2013 jako dyrektor operacyjny oddziału R. i miała podwładnych 4 kierowników w tym między innymi M. N., którzy mieli swoich podwładnych przedstawicieli handlowych. J. F. (1), zeznała, że firma udzielała pożyczek gotówkowych i oskarżony posiadał u nich zobowiązania. Podała również, że pożyczki akceptowali kierownicy i pierwsze czynności upominające klienta do spłaty podejmowali przedstawiciel handlowi, następnie kierownicy, a potem P. K.. Świadek podała, że nie miała kontaktu osobistego z oskarżonym jako klientem .

Zeznania te są jasne, logiczne i przekonujące, nadto korespondują zarówno z zeznaniami świadków A. I., M. N., P. K. częściowymi wyjaśnieniami oskarżonego i pozaosobowym materiałem dowodowym w postaci dokumentacji dotyczącej udzielonej pożyczki nr (...) z dnia 24 czerwca 2012 r. na kwotę 700 zł.

Sąd dał wiarę zeznaniom w/w świadków J. F. (2) oraz P. K. - pracownikom firmy (...). Świadców przekazali posiadane informacje w sprawie nabyte w związku z wykonywaną pracą w firmie (...), ich zeznania jak już zaznaczono są jasne, pełne, logiczne, nie zawierają żadnych sprzeczności i zdaniem Sądu zostały złożone w sposób obiektywny i szczerzy.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków S. W. i J. S.. J. S. zeznał, że jedynie współpracował z firmą (...), ale nigdy nie zatrudniał oskarżonego. Potwierdzeniem powyższych zeznań są rozliczenia pomiędzy jego firmą, a firmą (...). Ponadto świadek podał, że na okazywanym zaświadczeniu k. 71 jest jego podpis, zaś na okazywanym zaświadczeniu z daty 20 lipiec 2012r., k.121 świadek nie potrafił tego stwierdzić. Jednocześnie zeznał, że nie przypomina sobie aby wystawił okazywane zaświadczenie(k. 121). Świadek podał, że gdyby oskarżony prosił go o wystawienie referencji na pewno wystawił by je, ale nie wystawiłby zaświadczenia, że jest zatrudniony na umowę o pracę. Sąd w całości dał wiarę zeznaniom świadka J. S. albowiem świadek przekazał posiadane informacje w sposób szczerzy i obiektywny.

Również zeznania S. W. Sąd uznał w całości za wiarygodne. Świadek zeznał, że oskarżony był zatrudniony od 20 lipca 2011r do 19 lipca 2011 na 1/2 etatu na stanowisku kierowcy i od 20 lipca 2011r., do 31 grudnia 2011r na cały etat. S. W. podał, że po dniu 31 grudnia 2011r., pan A. nie pracował złożył wypowiedzenie w dniu 15 grudnia 2011r., ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2011r.

Zeznania w/w świadka znajdują potwierdzenie w dołączonych aktach osobowych oraz w częściowych wyjaśnieniach oskarżonego, z których wynika, że zakończył on pracę w jego firmie z dniem 31.12.2011 r. na skutek złożonego wypowiedzenia. Sąd uznał, że brak jest okoliczności wskazujących aby dokumenty w postaci akt osobowych mogły zostać sporządzone nierzetelnie. Ponadto świadek nie potwierdził, wyjaśnień oskarżonego, że po zwolnieniu się zatrudniał oskarżonego bez umowy o prace, jak to wyjaśniał A. K.

Przesłuchany w sprawie świadek W. L. nie posiadał istotnych informacji w sprawie i po jego przesłuchaniu ustalono bezspornie, że nie zna A. K. zd. D., a jedynie posiadał on informacje dotyczące syna oskarżonego M., zatem Sąd nie poczynił ustaleń stanu faktycznego w oparciu o zeznania w/w.

Również zeznania świadka W. W. w ocenie Sądu nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, zatem w oparciu o ich treść nie czyniono ustaleń stanu faktycznego.

Świadców A. D. (2)- była żona oskarżonego oraz M. D., K. D. -synowie oskarżonego skorzystali ze swojego prawa i odmówili złożenia zeznań w przedmiotowej sprawie

Za wiarygodne Sąd uznał ponadto dokumenty urzędowe i prywatne zgromadzone w toku niniejszego postępowania i ujawnione na rozprawie. Wymienione dokumenty sporządzone zostały przez powołane do tego organy, w zakresie

ich kompetencji i przewidzianej przepisami prawa formie. Nie nosiły one znamion, które mogłyby wskazywać na ich nieautentyczność, nie wzbudziły wątpliwości Sądu, a także stron, co wynika z braku wniosków dowodowych zmierzających do zweryfikowania wiarygodności tychże dokumentów.

A. K. zd D. postawiony został zarzut tego, że w dniu 24.06.2012 r. w R. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził firmę (...) z/w w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 665,32 zł za pomocą wprowadzenia w błąd pracownika w/w firmy w ten sposób, że nie mając zamiaru wywiązania się z zaciągniętego na siebie zobowiązania w pisemnym oświadczeniu o dochodach oraz we wniosku o pożyczkę podał niezgodnie z prawdą, że jest zatrudniony od stycznia 2012 r. na umowę o pracę w firmie (...), gdzie uzyskuje dochód 2500 zł netto oraz dochód nieudokumentowany w kwocie 2 tys. zł w firmie (...) podczas, gdy w rzeczywistości nie był zatrudniony na umowę o pracę w firmie (...) oraz nie pracował w firmie (...) po czym zawarł umowę o pożyczkę gotówkową nr (...) na kwotę 700 zł nie dokonując spłaty 21 z 22 rat pożyczki, tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k.

Na podstawie art. 286 § 1 kk odpowiedzialności karnej podlega ten, kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania.

Przedmiotem ochrony tego przepisu są prawa majątkowe. Czynność sprawcza polega na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym lub cudzym. Doprowadzenie należy tu rozumieć jako wywołanie niekorzystnej dla pokrzywdzonego decyzji rozporządzającej jego mieniem. Nie każde jednak doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem stanowi oszustwo. Zachodzi ono tylko wtedy, kiedy sprawca działa w określony sposób, mianowicie wprowadzając w błąd, wyzyskując błąd lub wyzyskując niezdolność pokrzywdzonego do należytego pojmowania przedsiębranego działania.

Wprowadzenie w błąd polega na podjęciu przez sprawcę podstępnych zabiegów prowadzących do wywołania u pokrzywdzonego mylnego wyobrażenia o rzeczywistości. Wyzyskanie błędu zachodzi wtedy, kiedy pokrzywdzony już ma błędne wyobrażenie o rzeczywistości, zaś sprawca wyobrażenie to wykorzystuje. Ostatnią formą zachowań sprawczych oszustwa jest wyzyskanie niezdolności pokrzywdzonego do należytego pojmowania przedsiębranego działania, która to niezdolność może mieć charakter czasowy lub trwały, przy czym nie mają znaczenia jej przyczyny i sposób wyzyskania jej przez sprawcę.

Oszustwo określone w art. 286 § 1 kk jest przestępstwem materialnym. Skutek stanowi niekorzystne rozporządzenie mieniem.

Stronę podmiotową oszustwa stanowi zamiar bezpośredni. Jest to przestępstwo kierunkowe. Celem, do którego zmierza sprawca jest osiągnięcie korzyści majątkowej. Zgodnie z art. 115 § 4 kk korzyścią majątkową jest korzyść zarówno dla siebie, jak i dla kogoś innego. Zamiar bezpośredni istnieje wtedy, kiedy sprawca w chwili dokonywania przez inną osobę czynności rozporządzającej ma zamiar doprowadzenia jej do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem.

Jak już wyżej zaznaczono dobrem chronionym w przepisie 286 §1kk jest mienie. Termin "mienie" używany w znamionach przestępstwa oszustwa rozumiany jest jako synonim majątku, a więc całokształtu sytuacji majątkowej danego podmiotu. Przedmiotem ochrony jest majątek jakiegokolwiek podmiotu, a nie jedynie dokonującego niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Czynność sprawcza polega na "niekorzystnym doprowadzeniu do rozporządzenia mieniem" za pomocą wprowadzenia w błąd, wyzyskania błędu lub wyzyskanie niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Przystępstwo oszustwa popełnione zostaje więc w chwili dokonania niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez pokrzywdzonego, przy czym rozporządzenie to musi być podjęte w następstwie wprowadzenia w błąd przez sprawcę i musi mieć na celu osiągnięcie przez niego korzyści majątkowej.

Zaznaczyć należy, że wprowadzenie w błąd dotyczyć musi istotnych okoliczności danej sprawy, które mogą mieć wpływ na podjęcie danej sprawy. Wprowadzenie w błąd co do okoliczności nieistotnej, niemającej znaczenia dla podejmowanej decyzji o rozporządzeniu mieniem nie stanowi podstawy do przyjęcia realizacji tego znamienia.

Przestępstwo oszustwa jest typem powszechnym, które może być popełnione umyślnie i to jedynie z zamiarem bezpośrednim o szczególnym zabarwieniu "dolus coloratus". Świadczy o tym sformułowanie użyte przez ustawodawcę " w celu osiągnięcia korzyści majątkowej". Słusznie wskazał Sąd Najwyższy, że "przypisując sprawcy popełnienie przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k., należy wykazać, że obejmował on swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim (kierunkowym) nie tylko to, że wprowadza w błąd inną osobę (względnie wyzyskuje błąd), ale także i to, że doprowadza ją w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem i jednocześnie chce wypełnienia tych znamion" (wyrok SN z dnia 4 czerwca 2010 r., WA 16/09)". Przy ocenie zamiaru należy brać więc wszystkie okoliczności wskazujące na postać zamiaru sprawcy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że oskarżony swym zachowaniem zrealizował wszystkich znamion przedmiotowych przestępstwa oszustwa. Nie ma wątpliwości co do realizacji znamienia niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Chodzi bowiem o to, że A. K. zd. D. zaciągając pożyczkę w spółce (...) na kwotę 700 zł i nie dokonując jej spłaty doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia przez nią mieniem. W tym przypadku cel udzielenia pożyczki na spłatę wcześniej zaciągniętego zobowiązania nie ma znaczenia albowiem oskarżony zaciągnął pożyczkę nr (...) na kwotę 700 zł., której raty spłacane miały być cotygodniowo, w 30 ratach nie mając zamiaru jej spłacać, już w dacie jej podpisania, bowiem nie posiadał środków pieniężnych, zaś swój zamiar wyjawiał przedstawicielowi firmy (...) dopiero wówczas, gdy A. I. poinformowała oskarżonego, że nie uzyska kolejnej pożyczki w wysokości 2 000zł., którą chciał zaciągnąć, dopóki nie spłaci pożyczki nr (...) na kwotę 700zł. Udzielenie pożyczki w kwocie 700 zł., w dniu 24 czerwca 2012r., której spłaty nie dokonano stanowiło niekorzystne rozporządzenie mieniem.

W tym miejscu wskazać należy, iż Sąd zmienił opis czynu w zakresie wysokości niekorzystnego rozporządzenia mieniem uznając, że do rozporządzenia mieniem doszło w wysokości 700 zł albowiem na taką kwotę została podpisana niekorzystna dla firmy (...) umowa. Należy rozróżniać niekorzystne rozporządzenie mieniem od skutków tego rozporządzenia - szkody powstałej w jego wyniku. Wskazana w akcie oskarżenia kwota 665,32 zł stanowi szkodę, którą poniosła spółka przez udzielenie przedmiotowej pożyczki, gdyż różnica pomiędzy tymi kwotami zaliczona została na poczet pierwszej raty. Kolejnym niezbędnym znamieniem dla zaistnienia przestępstwa oszustwa jest ustalenie, że do niekorzystnego rozporządzenia mieniem doszło w wyniku wprowadzenia w błąd, wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Odnosząc się do znamienia wprowadzenia w błąd wskazać należy, że w przedmiotowej sprawie doszło do jego realizacji. Oskarżony przedłożył niezgodne z prawdą oświadczenie o dochodach pożyczkobiorcy wskazujące na jego zatrudnienie w firmie (...) oraz nieaktualną już umowę o pracę, jak również we wniosku o udzielenie pożyczki wskazał wysokość dochodów, których rzeczywiście nie uzyskiwał. Działanie oskarżonego doprowadziło do fałszywego wyobrażenia u pokrzywdzonego o jego sytuacji majątkowej. Pokrzywdzona firma (...) podpisują umowę w dniu 24 czerwca 2012r., nie zdawała sobie jeszcze sprawy w jakiej kondycji finansowej znajdował się oskarżony oraz nie zdawała sobie sprawy z tego, że oskarżony dąży do uzyskania kolejnych pożyczek bez możliwości finansowej i przede wszystkim faktycznej chęci ich spłaty. Co prawda zawierana umowa o pożyczkę była jego drugą umową i zaciągnięta została w celu spłaty poprzedniej. Jednakże przedstawiciel handlowy udzielający pożyczki nie miał jeszcze w tym momencie świadomość, że oskarżony nie chce spłacić swoich zobowiązań.

W tym zakresie nieprawidłowo przebiegła weryfikacja zdolności kredytowej A. K. zd. D., która oparta została jedynie na złożonych przez niego dokumentach, co też oskarżony wykorzystał wprowadzając w błąd pożyczkodawcę, co do swojej sytuacji finansowej. Sąd miał w polu widzenia, że zgodnie z regulaminem udzielania pożyczek stosowanym przez spółkę " oceny zdolności kredytowej dokonuje Pożyczkodawca na podstawie oświadczeń Pożyczkobiorcy bądź przedłożonych dokumentów oraz informacji zawartych we Wniosku o pożyczkę , jak też na podstawie informacji zawartych w bazie danych Pożyczkodawcy".

Ostatni człon przytoczonego fragmentu regulaminu wskazują, że pod uwagę bierze się informacje zawarte w bazie. Odnosząc się do powyższego co prawda uznać należy, że spółka z racji tego, że już wcześniej udzieliła pożyczki oskarżonemu tak zwanej chwilówce na kwotę 500 zł, której nie zapłacił miała tego świadomość. Jednakże zważywszy na krótkie terminy udzielonych pożyczek 07.05. 2012r., i 24.06.2012r., sytuacja finansowa oskarżonego nie była jeszcze w pełni poznana. Tym samym Sąd uznał, że udzielając kolejnej pożyczki firma (...)działała będąc w błędzie, a nie na granicy ryzyka gospodarczego. Chodzi bowiem o to, że w realiach niniejszej sprawy trudno uznać aby firma (...) , której A. K. wskazał, iż jest zatrudniony w firmie (...) w Z., P. na umowę o pracę i z tego tytułu uzyskuje dochód miesięczny netto w wysokości 2500 złotych oraz że posiada nieudokumentowany dochód w wysokości 2000 zł netto z tytułu pracy w firmie (...) w R., co łącznie wskazywało na dochód 4 500zł miała pełną świadomość trudności płatniczych sprawcy i posiadała na chwilę podpisania umowy w dniu 24.06.2012r. możliwość dokonania oceny jego płynności finansowej.

Oskarżony obejmował swą świadomością fakt niekorzystności umowy dla (...), znał bowiem swoje rzeczywiste źródła dochodu, a także wiedział o braku zdolności kredytowej. Świadczy to również o tym, że w momencie zawierania umowy o pożyczkę był świadomy, iż ich spłata będzie niemożliwa. Wiedział również, że składane zaświadczenia i oświadczenia we wniosku o udzielenie pożyczki są niezgodne z prawdą. Pomimo tych okoliczności miał wolę popełnienia czynów, chcąc uzyskać korzyść majątkową, co uzasadnia przyjęcie zamiaru bezpośredniego w stosunku do czynu. Oskarżony przyznał się do swojego zamiaru przed przedstawicielem firmy (...) w czasie gdy były wymagane raty udzielonej pożyczki oświadczając „ że nie będzie spłacała bo nie chce i nic mu firma nie robi”

Sąd doszedł do przekonania, że wina oskarżonego A. K. w zakresie przypisanego mu w wyroku czynu nie budzi wątpliwości. Oskarżony jest osobą pełnoletnią i dojrzałą. Sąd jest przekonany, iż zdawał sobie sprawę ze znaczenia swojego zachowania oraz ewentualnych jego konsekwencjach. Poza tym nie zachodzą żadne okoliczności wyłączające bezprawność czynów lub winę sprawcy. Biorąc pod uwagę oczywistą rozpoznawalność bezprawności przedsięwziętych działań, zasób doświadczenia życiowego, uprzednią karalność oraz brak motywacji zasługującej na uwzględnienie, Sąd uznał, iż stopień winy oskarżonego był wysoki. Czyn popełniony przez A. K. charakteryzował się wysokim stopniem społecznej szkodliwości. Oskarżony godził w istotne dobra prawne jakimi są prawa majątkowe.

W ustaleniu jego rozmiaru Sąd wziął pod uwagę rodzaj i rozmiar naruszonych dóbr oraz wyrządzonych szkód, sposób i okoliczności popełnienia przestępstw, właściwości i warunki osobiste sprawcy.

Wymierzając oskarżonemu karę Sąd wziął również pod uwagę, że czyn popełniony został w czasie w którym obowiązywała ustawa inna niż w czasie orzekania. W tym stanie rzeczą Sądu było również rozważenie, zgodnie z treścią art. 4 § 1 kk, które przepisy są względniejsze dla oskarżonego. Sąd rozważając wymiar kary dla A. K. rozważył więc, który ze wskazanych „systemów” jest dla niego względniejszy. Przy czym w zakresie jednostkowych kar przepis art. 286 § 1 kk nie uległ zmianie. Jednakże zmianie uległ przepis art. 69§1 kk i art. 70 §1 pkt 1 kk

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał A. K. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 kk i za to na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 4§1 kk wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Wysokość wymierzonej A. K. kary nie przekracza stopnia winy oskarżonego, mieści się również w granicach przewidzianych przez ustawę. Sąd ustalając wysokość kary wziął pod uwagę zarówno stopień społecznej szkodliwości czynu, jak i to, że dla oskarżonego jest to kolejne przestępstwo, za które został skazany. Oskarżony co prawda był już kilkakrotnie karany i uznawany za winnego popełnienia przestępstw, także skierowanych przeciwko mieniu jednak wymierzone przez Sąd kary orzekane były z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Sąd wymierzając oskarżonemu karę w wymiarze 10 miesięcy pozbawienia wolności, wziął również pod uwagę postawę sprawcy, który w trakcie procesu dokonał wpłaty na rzecz pokrzywdzonego (...) kwoty 665,32 zł (k.133)

W ocenie Sądu oskarżony pomimo kilkukrotnego uprzedniego karania z uwagi na jego warunki i właściwości osobiste zasługuje jeszcze na skorzystanie w niniejszej sprawie z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Sąd uznając, iż będzie to wystarczające do wdrożenia oskarżonego do

przestrzegania porządku prawnego i zapobieżenia ponownemu popełnianiu czynów zabronionych. Zadaniem Sądu jest to wystarczające do osiągnięcia wobec A. K. celów kary i w danym wypadku nie zachodzi jeszcze potrzeba sięgania po środek ostateczny, jakim jest bezwzględna kara pozbawienia wolności. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, iż w razie naruszenia porządku prawnego wobec oskarżonego może zostać zarządzone do wykonania orzeczonej kara pozbawienia wolności w wymiarze 10 miesięcy. Dla zweryfikowania przyjętej w stosunku do oskarżonego pozytywnej prognozy kryminologicznej Sąd uznał za wystarczający okres próby 2 lat .

Sąd na podstawie art. 33 § 2 kk w zw z art. 4§1 kk wymierzył oskarżonemu obok kary pozbawienia wolności również karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych, bowiem dopuścił się on popełnienia przestępstwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Ilość orzeczonych stawek dziennych odpowiada stopniowi społecznej szkodliwości jego czynu. Natomiast wysokość jednej stawki została ustalona przez Sąd przy uwzględnieniu okoliczności wymienionych w art. 33 § 3 kk. Jednocześnie Sąd uznał, iż sytuacja majątkowa, rodzinna oraz możliwości zarobkowe oskarżonego uzasadniają, że orzeczonej wobec niego karę grzywny zostanie wykonana

Jednocześnie Sąd zwrócił oskarżonemu A. K. przedłożone w trakcie procesu dokumenty uznając wobec wydania wyroku w przedmiotowej sprawie, że są one zbędne dla postępowania.

Biorąc pod uwagę sytuację materialną i rodzinną oskarżonego Sąd zasądził od A. K. na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowe , albowiem uznał, że uiszczenie ich nie będzie dla niego zbyt uciążliwe. Oskarżony jest osobą zdrową, zdolną do pracy zarobkowej, co prawda ma na utrzymaniu dzieci, ale wysokość zasądzonej kwoty nie jest wysoka.

SSR Wioletta Zawora